Ն: 290 ՀԱԶԻՐԱՆ 22 ԲԷՆԶԵՆՊՀ 1878

ԹԷՐԶԷՄԱՆԸ ԷՖԵՐԵՄ

ՄԵՎԱՏՏԸ ԲՈԼՈՐԻՔԻՆ ԻԼՄԻՑԷ ՎԷ ԾԻԼԻՑԷ ՎԷ ՍԱՀԻՐԷՑԻ ՁԱՄԻ ԵԷՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԵՐ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

ԱԹԱՄՈՍԼ ԻՁԻՒՆ

Գիր սէնէլիք . . . . . 250 ղրուշ
Ամիս այլրգ . . . . . 130 »
Իւր այլրգ . . . . . 70 »
Գայիմէ 100 ղուրուշ հիսապիյէ։

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻԶԻՒՆ

Գիր սէնէլիք . . . . . 350 ղրուշ
Ամիս այլրգ . . . . . 170 »
Իւր այլրգ . . . . . 90 »
Գայիմէ 100 ղուրուշ հիսապիյէ։
Բօսֆոռ իւնրէյի տախիլ տիր։

Մէվալիքի էճնէպիյէտէ վէ գայիմէ ՁԷտավիւ իմմէյէն վիլայէթտա, ապօնէ պէտէլի վէ եախօտ բօսֆոռ իւնրէյի, սիրքէյի խալիսէ օլարագ ախզ օլունճագ տէր։

1 ղրուշլուգ գայմէ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթրը իկի

1 ինճի վէ 2 ինճի սահիֆէլէրէ 10 ղ։
3 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 6 »
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Գայիմէ 100 ղուրուշ հիսապիյէ։

ԻՒԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումուրու սարրաֆիյէյէ տայիտ օլան իլանաթըն պէհէր սաթրը իկի,

2 ինճի վէ 3 ինճի սահիֆէլէրէ 6 ղ։
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Լիրա 100 ղրուշ հիսապիյէ։

Մէվատտը նաֆիսայա տայիր մուպահասաթ մէճճանէն զապտլ օլունաճաղը կիպի, տէրճ օլունմայան էվրազ, սահիպլինէ իատէ օլունամազ։

1 ղրուշլուգ գայմէ

Իտարէխանէսի Սթամպօլտա Քիւրքճի խանընտա նուումէրօ 7 տէ վէ Մաթպասը Եինճէ մեզրիւր խանտա նուումէրօ 26 տա տուր։ — Ղազէթչիլրզա այիտ բեանֆեյի մեխատ հազզընտա, տօղրուտան տօղրույա իտարէխանէմիզտէ Տիգրան աղա Ճիվէյիկեանա միւրաճաաթ օլունմասը լազըմ կէլէճէկի կիպի, բեանֆեյի մեքեաթիպին տարխի անընն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԱՍԻԹԱՆԷ 22 ՅՈՒՆԻՍ

ՀԱԼԸ ՀԱՋԸՐ

Յունքի թէլէկրաֆլար Եինէ Պուլկարիսթան վէ Եունան մէսէլէլերինին սիւրէթը գաթիյէտէ թէսվիյէլերի իւզերինէ սիւքիւթ իտիւպ, ֆագաթ Պէսարապիանընն թէքվիլէն, եանի 1856 ահանամէսի իլէ Ռուսիանընն էլինտէն օ վագրթ նէ՛ ալընտը վէ Ռումանիայա վէրիլտի իսէ, օնուն Եինէ թագըմը իլէ Ռուսիայա իատէ օլունմասընա գօնկրէնին գարար վէրմիշ օլտուգունու պէյան իտէրլէր։

Պու Պէսարապիա տէնիզէն բարչա ասըլ Պէսարապիա վիլայէթի (էսկիտէ Հօթունն) օլմայըպ, օնուն պիր քիւչիւք բարչասը իտի քի, ճէնուպ թէրաֆը Թունա նէհրի տիր, վէ չարգ թէրաֆը Գարատէնիզ։

Պու գրթա պէօյիւք պիր չէյ տէյիլ իսէ տէ, Ռուսիայա իքի ճիհէթլէ էհէմմիյէթի վար ըսը, պիրինճիսի քի, 1856 մաղլուպիյէթինէ էսէր օլարագ, եալընըզ պու գալմըշ օլուպ, պու տա օրթատան գալգարը կիպի 1856 ահանամէսի քէէնը լէմ եէբիւն հիւքմիւնտէ գալաճագ ըսը։ Ռուսիանընն ագասը մէրամ վէ մագսէտի իսէ պու իտի, եանի օ ահանամէյի քիւրիյէն մահվ իթմէք։

Իքինճիսի, օ վագրթ Ռուսիատան պու գրթանընն ալընըպ Ռումանիայա վէրիլմէսի, Ռուսիայը Թունա քէնարընտան ուզագլաթմագ իչիւն իտի։ Չիմտի իատէ օլունմասը իլէ, Ռուսիա Եինէ Թունանընն քէնարընա կէլմիշ օլտու, եանի Քիլէօզ աղընա։ (Մայիւմ տիւր քի, Թունա իւչ աղըզտան Գարատէնիզէ ագար, Քիլէօզ, Սիւննէ վէ Հըզըր եախօտ Սէն ֆօրժ։)

Պունա մուգապիլ, Թունանընն սաղ թէրաֆընտան Ռումանլարա վէրիլէն Յօպրօճա գրթասը, պունուն իքի իւչ գաթ պէօյիւքլիւյիւնտէ տիր վէ Ֆրանսըզ պիրինճի մուրախասը Վատինկթընն թէքլիֆի իւզրէ Սիլիսթրէնին պիր աղ աշաղընընտան Թունա քէնարընտան պաշլայըպ Գարատէնիզտէ Մանկալիա լ՛մանընա գատար ուզանան պիր բարչա տահա պու Յօպրօճայա իլավէ օլունարագ, օ տա Ռումանիայա թէրք օլունաճագմըշ։ պու բարչա բրէնա իտարէսինտէ օլաճագ Պուլկարիսթանտան թրրաչլանմըշ տըր։

Նիհայէթ Ռումանիանընն իսթիգլալիյէթի տէ թանընմըշ տըր քի, չօգտան մալիւմ իտի։ Քէզալիք Գարա տաղընն իսթիգլալիյէթի։ Սըրպ էշի իսէ հէնիւզ գօմիսիօնտա իմիշ։

Գալրը պօղազլար իշի։ պու մատտէ Այիսթէֆանօզ մուահէտէսի իլէ տախի տուէլը Էվրօբա գարարընա իհալէ օլունմուշտու, վէ շիւպհէ եօգ քի պու խուսուստա 1856 ահանամէսի պէնտլէրի իպգա օլունուպ, պօղազլար հիյէթը ասլիյէսի իլէ Եինէ տէվլէթը Ալիյէտէ գալաճագ տըր։ Վագտա Էվրօբա բօլիթիգասընընն մաթլուպու տայիմա պու տուր։ Եանի Պօղազլարընն Օսմանլըտա գալմասը, ֆագաթ Օսմանլը տա գուվվէթի օլմագ չարթը իլէ, չիմտի քի ճէնուպի Պուլկարիսթան Մարմարա տէնիզինէ գատար վասլ օլույօր, Պօղազընն Ռումելի Թէրաֆը զայըֆճա տիւչէճէյինտէն, գօնկրէ պուրասընա նէ տիւչիւնմիւշ մալիւմ տէյիլ տիր, ուզագտան ուզաղա պազը լագըրտըլար վար իսէ տէ հէնուզ հավատա պուլութ կիպի տիր։ Եանի Զանագ գալէսինին եա տըշարըսընտան եա իշէրիսինտէն ինկիլիզ հիմայէսինէ ուֆագ պիր ճէր եա պիր ատա թէրքի։ լաքին նասըլ քի տէտիք բէք ուզագտա պիր չէյ տիր պու։

Պու պօղազլար մէսէլէսի Ռուսիա իչիւն չիմտի էն պէօյիւք մէսէլէ տիր վէ շիւպհէսիզ թէրաֆընտան աղըր միճատէլէրէ մուճիպ օլաճագ տըր։ Վէ պունուն պիր պաշը սէպէպի տէ պիզիմ զըրհը ոսմանմամըշ տըր։

Սթանպօլտա օն պէշ եիրմի բարչա Օսմանլը զըրհըսը եախտըգճա Ռուսիա Գարատէնիզտէ բահաթ եաշայամազ, վէ սէվգհլինտէն էմին օլամազ։

Վագտա չիմտի քէնարնի տէ, Գարատէնիզտէ իսթէտիյի գատար զըրհը եարապլիր, լաքին հէմ պէօյիւք մասրաֆա վէ հէմ չօգ վագթա միւհթաճ օլուպ, Ռուսիա իսթէր քի, պու վագթա վէ մասրաֆա միւհթաճ օլմայարագ, Պալթիգտէն պիր զըրհը ուսանմասընը Գարա տէնիզ կէչիրսին, լաքին պօղազլար տէվլէթը Ալիյէ էլինտէ օլտուգճա իսթէրսէ պրագըր իսթէրսէ պրագմազ տէնէպիլիր իսէ տէ, 1856 ահանամէսի թատիլ օլունմասըգճա պու տա գապլի օլամազ, չինքի պու ահանամէ միճիպլինճէ պօղազտան հիչ պիր տէվլէթին պէօյիւք պէյլիք կէմիլէրի, Գարատէնիզէ կէչէմէյէճէք տիր։ Պու խուսուստա բէք իհթիմալ տըր քի Ռուսիա քէնարի իչիւն պիր իսթիանայէթ թալէպ իթսին, իլա Պաթում Ռուսիայա թէրք օլունմատըգը հալտէ։

Լաքին պու պապտէ Էվրօբա զաղէթալէրինին բիվայէթինէ նազարէն, Գօնկրէ Պաթումու Ռուսիայա թէրք իթմիշ պիթիրմիշ տիր։ պիզտէ տէ տահա տիւնքի կիւն պիր պահրիյէ ֆէրիգի Պաթումի գօմանտանը նապ իւ թային օլունտուգունտան, պու մուամէլէ իլէ զաղէթա բիվայաթը պիրի պիրինէ թէվաֆրգ իտէմէզ։ օլապիլիր քի պու պօղազլար մէսէլէսինտէն տօղայը Գօնկրէտէ պիր թէլ գօբսուն։ պիր գաչ էճնէպի տօնանմասընընն տահա Մարմարա տէնիզինէ կիրէճէյինէ տայիր Էվրօբատան նէ պիր թէլէկրաֆ վարիտ օլմուշ տուր նէ տէ պիր զաղէթա հավատիսի։

Գօնկրէ չօգ սիւրմէյէճէք տէյէն տէ վար, սիւրէճէք տէյէն տէ վար։ պիզ չօգ սիւրմէյէճէք զանն իտէնլէրտէնիզ։

Թէլէկրաֆլար Մարօգ իմբէրա թօրու եանի Ֆաս եա Մաղրըպ հիւքմարընընն վէֆաթընը խապէր վէրիրլէր։ միւթէվէֆանընն իտի Մէուլէյ Հասան օլուպ, տահա թախթա չըգտալը պէշ սէնէ օլմայըպ քէնարի տէ կէնճ իտի։ սէպէպը վէֆաթընը թէլէկրաֆլար պէյան իթմէյօր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Ազանս Հավաս

Տէնէտ Բրէյէ-ֆլոբ

Պերլին 1 հազիրան։ (բազար իրթէսի։) — Ռումանիա մուրախասալարը պու կիւն Գօնկրէէ մուֆասսալ պիր լայհա թագտիմ իթմիշլէր։ Բրէնս Կորչազօֆ, պու լայհանընն քէմալը տըգդաթլէ թահրը միթալէյա ալընաճաղընը, միւմահէյիւմ մուրախասալարա պէհան իթտի։

Պերլին 1։ — Գօնկրէ, Ռումանիա մուրախասալարընընն իֆատաթընը տինլէյիպ պատէհու պունլար թաչրա չըգտըրտան սօնրա, Պէսարապիանընն 1856 ահանամէսիյլէ Ռուսիատան ալընմըշ օլան գրամընընն, եինէ Ռուսիանա թէրքի խուսուսունտա Գօնկրէ միւզաքէրէ իմտի։ Պէսարապիանընն պու գրամընընն հօլտուտու, զարպէն Բրութ նէհրի վէ ճէնուպէն թալօնէզ իլէ Թունանընն Քիլէօզ գօլու տուր։ Գօնկրէ պունտան մատտա, Յօպրուճանընն տահի Ռումանիայա թէրքինէ գարար վէրտի։

Պատէհու, Ֆրանսանընն պիրինճի մուրախասը Մ. Վատինկթօնուն թէքլիֆի իւզերինէ, Միլիսթրէ չէհրի խարիճէ օլարագ Միլիսթրէ գուրպինտէն պէտէն Գարատէնիզ իւզերինտէ վագի Մանկալիայա գատար վէ Մանկալիա տախլ օլարագ, Յօպրուճանընն ճէնուպի զարպի, եանի լոտոս թարաֆը հուտուտունու Ռումանիայա թէրք իթմէէ Գօնկրէ գարար վէրտի։

Գօնկրէ Ռումանիանընն վէ Գարատաղընն խթիգլալիյէթինի թանըրը։

Բարընքի (սալը կիւնքի) իճթիմաընտա Գօնկրէ Թունատա սէյրի սէֆարին մէսէլէսի հագգընտա միւզաքէրէ իտէճէք տիր։

Գարատաղ հուտուտու հագգընտա գօնթ Անդրասի վէ գօնթ Շուվալօֆ պէյնինտէ իթթիֆագ հուսուլէ կէլտի։

Թանճա (Ֆաս, Աֆրիգա) 30 թէմմուզ։— Ֆաս բատիշահը վէֆաթ իթտի։

Պու սապահ ալընան Թէլէկրաֆլար

Պերլին 2 թէմմուզ (սալը)։ — Օսմանլը մուրախասալարը Պօսնա վէ Հէրսէքին զաղթը հագգընտա Պալը Ալիսէն թալիմաթա պէքլէեօրլար։

Գօնկրէնին պու (սալը) կիւնքի իճթիմաընտա, Ռումանիա վէ Պէսարապիա մէսէլէսի հագգընտա միւպահասեէթ տէվամ օլունտու։ Ռումանիա, Քիլէօզ աղզընը չըմալ ճիհէթինտէ Պէսարապիանընն պիր քիչիք գըսմընը սագլայաճագ տըր, վէ պունա մուգապիլ, պիր թազմինաթը հարպիեէնէ մասատա, Տօպրուճա էեալէթի վէ Պուլղարիսթանա հէմնուտուտա պիր մըգտար արազի, Ռումանիաեա վէրիլէճէք տիր։

Սըրպ մուրախասալարը Գօնկրէնին Սըրպիայա վէրտիի չէյլէրտէն մէմնունունն օլտոնգլարընը պէհան իտէյօրլար։ Գարատաղ Անթիվարիի (Պար) ալաճագ տըր, վէ Անթիվարի լիմանը պիթարաֆ լիման իլան օլունուպ, անճագ Աւսթրիա էֆայլինի հարպիեէսինէ աչըգ օլաճագ տըր։

Նունան մուրախասալարընընն Գօնկրէտէ գրուաթ իթթիֆլէրի լայհա, ասայիշին իպգասը վէ տէվամը իչիւն, Կիրիտին վէ Ռում էեալէթլէրինին գաթիէն նունանա իլհազընընն էլդէմիյէթինի պէհան իտէյօր։

Լօնտրա 3 թէմմուզ, (չարշէնպիհ) —Պու սապահ չըգան զաղէթալարընն Պերլինտէն ալըպ նէշր իթմիշ օլուգլարը թէլէկրաֆլարա նազարէն, թազմինաթը հարպիեէ պահանտա, Ֆըրանսա վէ Ինկիլթէրրա վէ Իթալիա մուրախասալարընընն թալէպի իւզերինէ, Ռուսիա տէվլէթի, տէվլէթի Ալիյէ ալաճագլուլարընընն ագաէմիեէթ հագգընը թաստիգ իյլէմիշ տիր։

Պու պապտէ բրէնս Պիզմարգ պէհան իյլէմիշ տիր քի, Ռուսիանընն ագէ եէրինէ մէմալիքի Օսմանիյէնին պիր գըսմանը թալէպ իթմէսինէ, Եվրօբա միւսատտէ իթմեէճէք տիր։ Ռուս մուրախասալարը, Ռուսիանընն թազմինաթ թալէպի պու սուրէթտէ օլտուգունու գաթիեէն ինքեար իթտիլէր։ Պու մէսէլէ, Ռուսիա վէ Թիւրքիա պէյնինտէ խուսուսի պիր սուրէթտէ թէսվիեէ օլունաճագ տըր։

Բարիս 2։ (սալը)։ — Աճէմ Շահը Վիէննաեա միւթէվէճճիհէն պու կիւն չէհրիմիզտէն հարէքէթ իյլէտի։

Աթինա 2։ — Հարպիեէ նազըրը պազը զապրթանընն ռիւթպէլէրինի թէրֆի իյլէմիշ օլմալէ, վիւքէյա խթիֆասընը վերտի։

Բարիս 3 թէմմուզ

Ֆրանսըզ ֆոնտսու	114·42 1/2
Օսմանլը գոնսոլիտէսի աչըլտը	16·
գաբանտը	16·
Ռումելի Շըմէնտըֆէրի	56·25

Լօնտրա, 3 թէմմուզ

Ինկիլիզ գոնսոլիտէսի	95 15/16
Օսմանլը գոնսոլիտէսի աչըլտը	16 3/16
գաբանտը	15 11/16

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Յունքի նիւսխէմիզտէ խապէր վէրիլտիի վէճճլէ, Եըլտըզ սարայը հիմայէունունտա թահթ բիասէթի հազրէթի բատիշահիտէ ինքգատ իտէն ֆէվգէլատտէ մէճլիստէ, վիւքէյայը ֆիխամ հազարաթըյլա, Մէհմէտ Բիւշտի բաշա վէ Էտհէմ բաշա վէ Ահմէտ Վէֆիգ բաշա վէ Սերվէր բաշա հազարաթը վէ Շէյխ իւլ Իսլամ վէ Սէրասքէրի մաղուլլար հազրը պուլունուպ, Պօսնա վէ Հէրսէքէ Աւսթրիա ասքէրի տուխուլի մէսէլէսի իւզերինէ միւզաքէրէ օլունմուշ տուր։

—Յունքի կիւն Ինկիլթէրրա սէֆիրի սասթ 9 գարարլարընընա մապէյնի հիմայունա կէլէրէք, հուզուրու շահանէյէ չըգմըշ տըր։

—Ավսթրիա սէֆիրի տիւն սապահ Յատրազամ հազրէթլէրինին ռահիլանէլէրինէ պիլ ազիմէ, միւշարիլէյհ հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

—Յիւն Թարապիատա վագը Ինկիլթէրրա սէֆարէթխանէսինտէ տուէլի մուազզամ սիֆէրասը թօբլանըպ, ագտը մէճլիս իթմիշլէր տիր։

—Խըտիվ հազրէթլէրինին տէվլէթլու բրէնս Հալիմ բաշա հազրէթլէրինէ վիրմէքտէ օլտուգլարը մուխասասասաթը քէսմիշ օլտուգլարը, զաղէթալարտա օգունմուշ տուր։

— Օսմանլը նամ զաղէթանընն պու սապահքի նիւսխէսինտէ չու ֆըգրա կէօրիւլմիշ տիր։ —"Աւսթրիա տէվլէթինին ժէնէրալ Ֆելիքօվիչ գօմանտասընտա օրագ Պօսնա վէ Հէրսէքէ սէվգիտէճէճի ասքէրին մըգաբը սէքսէն պինտէն իպարէթ օլաճաղը սէօյլէնիյօր իսէ տէ, Աւսթրիանընն գըթայը մէգիրէեէ սէվգ իտէճէճի ասքէրին պու մըգտարա վարապիլմէսինէ իհթիգատ իտէմէեիզ։

— Պու կիւն Ամիրալ Հօրնպի թարաֆընտան Ալէքսանդրա նամ զըրհըլըտա սիւֆէրա վէ միւթէպէրանա վէրիլէճէք գահվալթըտա, պահրիեէ նազըրը բաշա հազրէթլէրի իլէ պազը իմէրայի ասքէրիեէ հազրը պուլունաճագլար տըր։

— Այա Սթէֆանօս ահանամէսինին իմզալանմասընտան պէրի, մէմալիքի շահանէնին էճնէպի իսթիլա վէ էճնէպի իտարէ թահթընտա պուլունան գրթաաթընտան միւթէմէքքին ահալիի միւսլիմէտէն Պապը Ալիեէ կէլէն չիքեայէթնամէլէրին, արիզէլէրին վէ բրօթէսթօնամէլէրին մահթուպիր մէճմուասընը հիւքիւմէթի սէնիյէ Գօնկրէեէ թագտիմ օլունմագ իւզրէ Պէրլինէ կէօնտէրմիշ տիր։

Եէնիքէօյ տայիրէյի պէլէտիյէսի եէնի տզալարընընն իսիմլէրինի ապօնաթլարըմըզտան չօգլարը պիլմէք արզու իթմիշլէր իսէ տէ, ազայի միւմահէյիւմունունն սէֆթէրի հէնուզ եէտիմիզ վասըլ օլմատըգընտան, լազըմ կէլէն թահգըգաթտան սօնրա, էսամիճինի պէյան իտէճէյիմիզի վատ իտէրիզ։

ԼՕՐԴ ՊԻԳԸՆՍՖԻԼԴ, ԲՐԷՆՍ ԿՕՐՉԱԳՕՖ, ԲՐԷՆՍ ՊԻԶՄԱՐԳ, ԳՕՆԹ ԱՆԴՐԱՍԻ, ՎԱՏԻՆԿԹԸՆ, ԳՕՆԹ ԳՕՐԳԻ, ԱԼԷՔՍԱՆԴՐ ԳԱՐԱԹԷՕԴՈՐԻ ԲԱՇԱ

Պու իսմլերին Պերլին գօնկրէսինէ տախիլ օլան պիրինճի մուրախասալարը միչերրէֆ իսմլերի օլտուղու ճիւմլէյէ մալիւմ տիւր։

Էվրօբա ղազէթալէրի պու գօնկրէյի 1815 տէ վագի Վիէննա գօնկրէսինէ չէպիհ, վէ պազրլարը օնտան իւսթիւն տէ թութարլար, պիզ պու գատար իլէրիյէ աթըլամայըզ։

Վիէննա գօնկրէսի, Ֆրանսա իլք ճիւմհուրունուն վէ Նարօլէօնուն ումում Էվրօբատա երիմի սէնէտէն պէրու պօղտուգլարը էյլէրի, բէք ճիւգեի խսթիանա իլէթլէ եէրինէ կէթիրտի. Պէրլին գօնկրէսի իսէ եալընըզ պիր տէվլէթին ախէր պիր տէվլէթ մէմալիքինտէ պօղտուղու չէյլերի պիլէ եէրինէ կէթիրէմէյէճէք տիր։ Նասըլ Պէրլին գօնկրէսի Վիէննա գօնկրէսինէ պէնզէր օլայիր։

Ամմա պիր պէնզէր ճիհէթի տէ եօգ տէյլ տիր քի, օլմասա պիզիմ իչին տահա էյի իտի։

Մալիւմ տիւր քի, Վիէննա գօնկրէսի Ֆրանսըզըն եիրմի սէնէտէ Էվրօբատա պօղտուղու չէյլերի տիւզէլթմէք իչին Վիէննատա թէճէմմիւ իթտի, վէ մուրախասալարա գօյայըզ օլմազ իչին էքսէրը հիւքմտարան տախի Վիէննայա կէլիպ Ավսթրիա իմբէրաթօրու Ֆրանսուանըն միսաֆիրլերի օլտուլար, չիւնքի օ վագտը նէ՝ էլէգթրիք թէլէկրաֆը վար ըտը, նէ վաբօր վէ նէ տէ չըմնտրֆէր, վէ մուխապէրէ թաթարլար վասէթսիզ իլէ իհրա օլունուպ, պիր իսթիզան պիր մուխապէրէ իչիւն պիր չօգ պարկիրլէր տէ չաթլաթըլա, ալթը, սէքիզ օն կիւն օլսուն պօշ տուրուպ պէքլէմէք լազըմ կէլիր իտի։

Վիէննա գօնկրէսինի թասավլուր իտէնլէր, օ վագտը Ֆրանսատան մատտա Էվրօբանըն սայը պէօյիւք վէ քիչիւք տէվլէթլէրի իտի. վէ իւք տիւչիւնճէլերի պու օլտու քի, մատամ քի գօնկրէ Ֆրանսանըն պօղտուղու իչիւն թէճէմմիւ իտէճէք, լազըմ իտի քի, Ֆրանսա պու գօնկրէյէ տավէթ օլունմասըն. լաքին օ վագտ Ֆըրանսատա թայլերան տէյի պիր խարիճիյէ նազըրը վար ըտը քի, Էվրօբա տիրլօմաթլարընըն չէյլսի վէ բիրի ատտ օլունմըրուտու. պու զամ նէ եաբտը եաբմատը, Ֆրանսայը տա գօնկրէյէ գապուլ իթտիրտի վէ քէնտիսի տէ մուրախաս օլտու. վէ տահա ճաճիպի չունտա քի, 1812 տէքի Ֆըրանսըզ հիճիմիմնանէն Մոսգա վիրանէլերի հէնիւզ թիւթմէդտէ իքէն, Ֆրանսայը գօնկրէյէ գապուլ իթտիրմէք իչիւն թայլերանա էն զիյատէ եարտըմ իտէն Ռուսիա իմբէրաթօրու պիրինճի Ալէքսանտրօ օլտու քի, չիմտիքի Ռուսիա իմբէրաթօրու իքինճի Ալէքսանտրօնուն ամուճաը տըր։ Օ վագտը Էվրօբատա էն զիյատէ նուֆուսու օլան Ռուսիա իտի, վէ աՆքերի տէ Բրուսիալըլար իլէ Բարիսէ տուխուլ իտիւպ, պու բայրաթախթտա իգամէթ իթմէքտէ իտի։ Թայլերան Ֆրանսայը Վիէննա գօնկրէսինէ գապուլ իթտիրտիքտէն մատտա, գօնկրէյէ բէյիս օլմասըղը հալտէ տէ երինէ էն նուֆուզու մուրախաս օլտու, չօգ կիւն կէչմէզ իտի քի, պիր գըրալ եա պիր իմբէրաթօր քէնտիսինէ վիզիթա վէրմէսին, եախատ քէնտիսինի պիրլիքտէ գահվալթըյա վէ թատամ տավէթ իթմէսին։

Պու ճիհէթլէ Պէրլին գօնկրէսի տէ պիր աղ Վիէննա գօնկրէսինէ պէնզէյէպիլիր, չիւնքի պու գօնկրէյէ տէ Ռուսիա տախիլ օլմամագ լազըմ կէլիրքէն, տախիլ իտիլտի. վէ կէօրիւնիւշէ նազարէն կօրչագօֆ եա Շուալօֆ տա թայլերանըն օյունունու օյնամագտա տըրլար, չիւնքի պու գօնկրէ միմքինսիզ կէօրիւնիւր իքէն Շուալօֆուն օրթայա տիւշմէսի պունու միմքին իթտի։

Վիէննա գօնկրէսինտէ Մէթերնիք, Նէսէլրօտ, վէ Դասթլրիկ կիպի մուրախասալարտա վար ըտը. լաքին ճիւմլէտէն զիատէ սէյլէնէն թայլերան օլտու, օ վագթլար թայլերան տէնիր թայլերան իչիմիսիրտի։

Շիմտի վագտա կօրչագօֆ վէ Շուալօֆտան զիատէ Պիգընսֆիլտ տէնիպ Պիգընֆիլտ իչիթիլիյօր, լաքին Պիգընսֆիլտ քէնտի միլլէթի նէզտինտէ տախի պիր մուհաբէմէ ալթընտա տըր, վէ պու զամթը քիմի կէյլերէ յըդարըպ քիմի կիւռատա աթմադտա տըր. հադգընտա պիր չիւպհէ վարգօնկրէնին նէթիճէսի քէնտիսինի պու չիւպհէտէն գուրթարապիլիր իսէ օ պաչդա, լաքին չիմտի տահա նամալիւմտէյիզ։

Ինչու պէնտիմիզին սէրնամէսի աչիքեար կէօթէրիր քի, պուչտա Պիգընսֆիլտ օլարագ, եէտի պիրինճի մուրախաս հագգընտա տա պիրէր չէյ տէմէյէ մէճպուր օլաճաղըզ, պու ճէսարէթէ էլպէթթէ թաճիւպ իտէնլէր օլաճագ տըր, լաքին պիզ օ գատար զամլարտան պահս էթմէյիպ եարտըգլարը իչլերտէն պահս իտէճէյիզ։ Հաղրէթը իսա, հէր աղամ մէյվէսինտէն թանըլըր պույուրտուլար, պիզ տախի մէյվէտէն աղաճը քէչֆ իտէճէյիզ հէլէ լօրտ Պիգընսֆիլտ հագգընտա պիզ պէօյիւք գօլայըզ վար քի, եալընըզ քէնտի միլլէթինին քէնտի հագգընտա սէօյլէտիրլէրինի թէզքեար իթսէք, պահսըմըզա քեաֆի օլտուգտան մատտա պէքիմ զիատէ պիլէ կէլիր։

Լօրտ Պիգընսֆիլտին բօլիթիգասընը Ինկիլթէրրատա գրիթիգա իտէնլէր, էվվէլա շու իատտասյը իտէրլէր քի, Պէրլին գօնկրէսինին նէթիճէսի Սթամպօլ գօնֆէրանսընտան զիատէ տէվլէթը Ալիէյէ խայրը պիր նէթիճէ հասըլ իտէմմէտիքտէն մատտա տահա զիատէ տէ մուզիրը օլաճագ տըր. լօրտ Պիգընսֆիլտին էլինտէ իտի օ վագտը Սթամպօլ գօնֆէրանսը գամարլարընը նաֆըզ վէ միսմիր իթմէք, լօրտու միչարիլէյհ իսէ նուֆուզունու գօնֆէրանսը չիրիւթմէյէ սարֆ իթտի, վէ պունտան նէ հասըլ օլտու. Սթամպօլ գօնֆէրանսընտան տահա մուզիրը նէթիճէլեր. վէ օ տա պիր ծէնէ տէհշէթլու մուհարէպէլեր մուգաթէյէլեր ատտիւ հիսապա կէլմէզ խարապաթ, խասարաթ, դաթլը նուֆուզ, իհրագ վէ զարար վէ զիանաթտան սօզրա։

Լաքին պիզ պու մահալտէ սիւքիւթ իտէլիմ տէ Ինկիլիզլեր սէօյլէսին. «պիզ տայիմա տէվլէթը Ալիէյէ թէմամիյէթ վէ խաթիգալիյէթինին մուհաֆազասընտան պահս իտէկէմիզ, տէր Ցէյլի Նիւզ, վէ լօրտ Պիգընսֆիլտին թահիւտի իսէ պունլարը գօնկրէտէ մուհաֆա իթմէք օլաճագտը։ Շիմտի կէօրիյօրուզ քի, Թիւրքիանըն թէմամիյէթի նասլ մուհաֆազա օլունույօր, պիր ազ չէյ Ռուսիա չարբայօր. պիր ազ տա Եունան, պիր ազ տա Ավսթրիա, Շըմալտա պիր Պուլկարիսթան իմարէթի թէչքիլ օլունույօր քի, մանասը պիր հիւքիմէթը միսթագիլ տիր, ճէնուպտա մուխթարիյէթը իտարէ իլէ տահա վասի պիր վիլայէթ քի, Շըմալ թօխտումունա միսահատտահա վասի թարլալար տէմէք տիր։ Իչթէ թէմամիյէթ ճիհէթի պու։ Իսթիգլալիյէթ ճիհէթինէ կէլլինճէ Ռուսիա իլէ Ինկիլիզ մուգավէմէսինին պիր պէնտի, Անատօլուտա Ինկիլիզ պիր նէվի նէզարէթ սուրէթի թային իթմէքլէ, պունուն տա նէտէն իպարէթ օլտուղունու զըմնէն օլսուն ազնաթըյօր։

«Օսմանլը Անատօլուտա Գարը վէ Պաթումու էլանէն չըգարըպ եալընըզ սըրթնա պիր Ինկիլիզ հիմայէսի եիւքլէնիյօր. եախատ հիչ օլմազ իսէ եիւքլէթիլմէք լազթէնիլյօր։ Իչթէ նէվզուհուր պիր թէմամիյէթ նէվզուհուր պիր իսթիգլալիյէթ . . . . . ։

«Թիւրքիյատա քէնտիլերինէ չու սիվալի իտէճէք բէք չօգ ազգալը ատամլար պուլունապիլիր. «Ինկիլիզ կիպի պիր մուազամ տօսթ վէ համիմիզ սայէսինտէ, Թիւրքիյա նէ զազանտը աճապա»։

«Ատուի էքպէրիմիզ կլատսթընը բըլանը տախի թէքմիլէն իճրա օլունմուչօլա, նէ պունտան զիատէ մէմալիք ղայպ իտէպիլիրտիք նէ տէ պունտան զիատէ իսթիգալ», լաքին Թիւրքիատա պէօյէ ատամլար օլմասա պիլէ պիզտէ Ինկիլթէրրատա չօգ վար տըր, պիզ (Ինկիլիզլեր) տէ պու սիվալի քէնտի քէնտիմիզէ իտպիլիրիզ. պիր ուֆագ հարպ թէտարիքի եիւզիւնտէն չէյլէ պիր օն միլիոն լիրա վէրկի եիւքլէնտիք, վէ պու կիւն հալիմիզ պունտան պիր պուչուգ սէնէ ագտէմ Սթամպօլ գօնֆէրանսը հէնկամընտա պուլունտուղումուզ հալտէն տէ պէտթէր տիր։

«Օ վագթթ գապինէթիմիզ օ պիր տէվլէթլեր իլէ իթթիֆագ իթսէ, պիր լագըրտը իլէ շիմտիքի նէթիճէլերտէն տահա էյի նէթիճէլերէ մուվաֆֆագ օլապիլիրտիք, հէմ Թիւրքիայը տա պու գատար սըգըշտըրմայարագ, վէ պու գատար հարպ պէլիյէլերինէ կիրիֆթար իտէրէք. պու գատար միթեզարրուր իթմէյէրէք։ Լաքին հիչ բագամ իլմինէ աչնա օլմամալը.յը գիւ գիանըմըզը (Ինկիլիզ գիանընը) պու գատար իլէ թահտիտ իտէպիլէլիմ. չիւնքի նիչէ այլարտան պէրու սուլհ իլէ հարպ իհթիմալի արասընտա գալը, թիճարէթ վէ սայը մուամէլաթըմզա հասըլ օլան թէրէտտիւտանէն Ինկիլթէրրայա էօյլէ զիանլար հասըլ օլտու քի պու օն միլեոնուն լագըրտըշ պիլէ օլմասա ճայիզ տիր։»

Լօրտ Պիգընսֆիլտ բօլիթիգասը հագգընտա տահա նէլեր նէլեր եազըը իսէ տէ վարագամզ գըթասընը պունտան զիատէսինին տէրճինէ թահամմիւլիւ եօգ տուր։

Լաքին մէմուլ իթմէյիզ քի պիզիմ տէ պու բօլիթիգայա տայիր սէօյլէյէճէյիմիզ չէյլէր պունտան ազ օլսուն, ֆագաթ պունա տա հաճէթ կէօրմէյիպ եալընըզ պիր սօն ֆըգրասընտան պահս իտէրիզ։

Նասըլ քի ճիւմլէյէ մալիւմ տիւր, Աւսթրիանըն Պոնայա վէ Հէրսէյէ ասքէր սէվգ իթմէք մատտէսի եէնի պիր շէյ տէյիլ տիր։ Պիրմէմ գաչ մահ ագտէմ գօնլի Զիչի պունու տէֆա տէֆա Պապը Ալիյէ արզ իտիւպ, Պապը Ալի ըետտիլէ ճէվապ վերտի. Նիհայէթ Զիչի իչի զիատէ սըգըշտըրտըգտա, Պապը Ալի պու մատտէյի գօնկրէյէ հէվալէ իտէրիմ տէ օ հալ իթսին տէյէրէք, մէսէլէյի օ վագտի գաբաթմըշ իսէ տէ, Էւրոբա կազէթալարի Պապը Ալիինն պու ճէվապը վէրմէսինի Ինկիլիզտէն գուվվէթ ալարագ, հաթթա Ինկիլիզին նասիհաթը իւզրէ վերտի տէյի պէհան իտէրլեր։

Պու պէօյլէ իքէն Պոնա մատտէսի վագտա գօնկրէյէ հէվալէ օլունուր, վէ իթթիֆագը արտըլէ Աւսթրիանըն օրալարա ասքէր սէվգ իթմէսի թէնսիպ օլունուր. լաքին թաճիւպէ չայան օլան ճիհէթի պու օլմայըպ չու տուր քի, Օսմանլը մուրախասալարը պունա գարշը բրօթէսթօ իթտիքտէ, եալընըզ լօրտ Պիգընսֆիլտ այալա գալդար վէ տէր. «Տէրճ իտին չու բրօթէսթոյու (մազպաթայա տա, պիզ տէ պաշդա իշլերիմիզէ պագալըմ.» Վէ գօնկրէ միւզաքերաթը կիզլի վէ մէքթում գալտաճագ իքէն, Պիգընսֆիլտին աղզընտան չըգան քէլամլար պիչէ կազէթալարա աէրճ օլունուպ, տիւնեայա տաղզիթլըր, վէ պիր թէքզիպ իտէն օլմազ.։.։

Լաքին լօրտ Պիգընսֆիլտին Ինկիլթէրրայա տա պիզէ տէ նէ տէյէճէյինի պիլիրիզ Ինկիլթէրրատա քի թէրաֆտարլարը, լօրտ Պիգընսֆիլտ հէր նէ եաբտա թահսին իտիւպ էլ վուրտաճագլար տըր. գալըը մուխալիֆ կիւրուհի, օնլարա տա տէյէճէք քի, սիզ իտինիզ պու գատար գըյամէթ շամաթա գօբարըպ տա ճէնկ իսթէմէյէն, սիզ պէնիմ էլէրիմի գօլարըմը պաղլատընըզ, իչթէ ճէնկսիզ թէսվիյէ տէ հէմ պու գատար օլտը հէմ պէօյլէ՝ օլուր։

Պիզէ տէ տէյէճէք քի, պէն սիզէ պիր ֆէրրէ Պալդանլարըն մուհաֆազասընը գազանտըրտըմ, Պուլկարիսթանըն ճէնուպ թէրֆընա տա իսթէսիյինիզ գատար ասքէր թային իթմէք հագգը, պունուն իչիսի տէ սիզին էլինիզտէ օլտուղու հալտէ, Պուլկարիսթան տէնիլէն չէյ արթըգ խայաթի նէվինտէն տիր, Երնէ հէր չէյ սիզին էլինիզտէ տէմէք տիր, ասքէր գուվվէթինիզ Պուլկարիսթանա տայիմի պիր թէհտիտ վէ թաղէիգ տիր, տահա նէ եաբապիլիր իտիմ։

Պէօյլէլերէ քիմ ալտանմագ իսթէր իսէ ալտանըն, լաքին պիզ ալտանմայըզ։

Պու ճիւմլէ իլէ, Գօնկրէ գարարլարընըն սիւրէթը ըէսմիյէլերի տէ կէօրիւմէտիքճէ, պու հիւքմիւմիզ տէ նէ գատար գապիլ իսէ, մուհայէր օլմազ լազըմ կէլիպ, չու գատար քի Լօրտ Պիգընսֆիլտի ալագըշամալը քէնտիլերինէ մէսլէք իթթիհազ իտէն պիր իքի զազէթատան մատտասընն հիւքմիւ տախի պիզիմքինէ բէք մուպային տէյիլ տիր։

Հասըլ Վիէննա Գօնկրէսինտէ Թայլերան նէ մէվգիտէ պուլունտու իսէ Պիգընսֆիլտ տէ Պէրլին Գօնկրէսինտէ շիմտիլիք օ մէվգիտէ պուլունմամատը տէյիպ, կէչիրմ Բրէնս Կօրչագօֆա։

Պիզէ գալըը իսէ, Բրէնս Կօրչագօֆ վէ Ռուսիա հագգընտա բէք չօգ իզֆալաթ վագի օլտու։ Արթըգ պու քէնտի պիր խիւտէսի միյիտի, եօգսա պունլարա հէվալէյը սէմմը իթթիֆար իտէնլերին համագաթը տէնէմէզ իսէ տէ, սաֆտէրունլուզումույուտու նէ իտի, զիյրտէ եազաճագլարը մէզտան ազնաչըլապիլիր։

Իքի սէնէտէն պէրու պու Բրէնս հագգընտա պէյան օլունան էֆքեար չու իտի քի, Կօրչագօֆ բանսլավիսթ տէյիլ տիր, Սլավֆիլ տէյիլ տիր, ճէնկ թարաֆտարը տէյիլ տիր, ճէնէրալ Ինկնաթիէֆին խասմի տիր, չու տուր պու տուր տէյի ազ չէյ սէօյլէնմէտի։

Պիզ հիչ ինանմազ ըտըգ քի, Բրէնստէ պու սրֆաթլար օլտուղու հալտէ ճէնէրալ Ինկնաթիէֆ կիպի, քէնտի բօլիթիգասը մուխալիֆինտէ օլան պիր զաթը, օն պէշ սէնէ Ասիթանէտէ էյլի տուրտուրուպ, հաթթա պէօյիւք էյլի իւնվանը տա վերտիրիպ տէ, ազ իթտիրէմէզ օլսուն։

Սէքքէն եաչընը թէճավուզ իտէրէք, իւզերինտէ իքի աղըր խասմալըգ տա օլարագ, Պէրլինէ գօչան պիր ֆալտէ, պու տէրէճէ պիր զատը թապ մէմուլ օլունմազ։ Ին միլթէպէր զազէթալէրին մուհարրիրաթընա նազարէն չիմտի Գօնկրէտէ տէ աղնաչըլըյօրումուշ քի, իշ եինէ Կօրչագօֆուն էլինտէ իսիշ վէ տէյիլ Ինկնաթիէֆին, բուսուլա Կօրչագօֆ օլուպ, Ինկնաթիէֆ տիւմէնճի իմիշ։

Ամմա Ինկնաթիէֆ նազարատան տիւշտիւ տէնէճէք, պիզճէ օնուն տա հիչ ալը եօգ տուր, վագտա Ինկնաթիէֆ Բիյէվտէ չիֆթլիյինէ կէօնսէրվիվ տիր, լաքին պու մէճպուրի պիր բօլիթիգա իգթիզասընտան մէ տըր, նազարատան տիւշմէք մի տիր. օրասը չիւպհէնի տիր. հանկը պէվլէթ էճնէպի բօլիթիգասը ուզուրունա պիր վիքէլա, պիր էյլի վէ պազէն պիր բրէնս տախի մուվագգաթէն ֆէտա իթմէմիշ տիր։

Ինկնաթիէֆ նազարատան տիւշէյիտի, Դ«ՀԱՆՔԷ ԳԱՆՔԷ ազալըզընտան տախի աղ օլունմալը.յըտը քէմ մուսիատա պիր ճէնէրալ իչիւն պունտան պէօյիւք պիր մէմնէկ մրզուսու օլամազ։

Բէք պէօյիւք պիր սաֆտէրունլուգ իսթէր ինանմայա քի Ռուսիա կիպի արգասընտա Սիպիր օլան պիր տէվլէթտէ վէ Կօրչագօֆ կիպի պիր խարիճիյէ նազըրը մայէթինտէ, վէ Ռուսիատա պէշ ալթը եիւզ ֆէրիգտէն պիրի օլան պիր ճէնէրալ, պէօյլէ օն պէշ սէնէ Ռուսիա իչիւն էն մուհիմ պիր էյլիլիքտէ պրաղըլըպ տա քէյֆը մայէշա, եախատ տահա տօղրուսու միտիրանը ումուրու Ռուսիանըն բօլիթիգասընա գարշը իչլեր կէօրմէյէ մէզուն օլապիլին։

Պէօյլէ պիր էֆքեարը պաթըլէյէ պիր արգատաշ տահա արամագ իճապ իտէր իսէ, օ տա, իքի սէնէտէն պէրու, Ռուսիանըն բարասը եօգ, հազըրլըզը եօգ, սիլահը եօգ, տախիլտէ իխթիլալ խարբճտան խուսումէթ, պունլար վէ պունլարա էմսալ օլարագ գաֆմըզը չիչիրէն պիր թագըմ չայյէլերը տիր քի, էյէր էն գատէն Ռուսլար թարաֆընտան նէչը օլունմամըշ իսէ, պունլարա ինանմագ հագըդէթէն թաճիւպէ չայան պիր սաֆտէրունլուգ իտի։

Բէսլար Ամերիգատան Զինէ գատար հալա թէտարիքաթտա օլուպ, օրթայա նէ բարա տաչաեօրլար մէյտանտա տըր, ամմա նէ եօլտա, նէ թարզ իլէ, նէ եա-

բբպ տա բարա պուլուեօրլար, օ-նու պիղէ արամագ ֆարղ տէյիլ տիր։ Տահա իչ այեօգ տուր տէ-նէլի քի, Ինկիլիզ ճէնկ իթմէյ-բէք տէ Բուսիանքն հադգ ընգան կէլէպիլիր, Ինկիլիգին նէ խազի-նէսի թիւքէնիր նէ տէ ասքերի, եալընըզ Ինկիլիզ թէտարիքեաթը գօրգուսու Բուսիայը իֆլաս տէ-բէճէնիւ կէթիրիպ, ամանն տէ-մէյէ մէճպուր իսէճէք տիր։ Շիմ-տի Բուսիա իքի եիւզ միլիոն լի-բաան զիատի սարֆ իթմիշ քէն, ինկիլիզլէրէ օն միլիոն լիրա սար-ֆը պու գատար աղըր կէլիյոր ի-սէ, սոնրա նէ՝ օլաճագ։

Պիզիմ խայալաթտան գուրմու-լաճաղըմըզ եօգ եա, շիմտի պուն-լար հէպ մէյտանա իքէն պաշ-գա թէվիլաթա սաքիրլպ, Բուսիա էվրօբայը իդֆալ իթտի տէնիյօր, քի Բուսիայը օ տէրէճէ պէօյլէթ-մէք, վէ էվրօբայը օ տէրէճէ քիւ-չիւլթմէք գապիլ տէ օլսա, եէնի պիր մահճուպլիկէթ թագընմայա-բաղ։ ատամ, լիսանընա ալմամաղ։

Էվրօբա նէ իզֆալ օլունտու նէ տէ պաշգա պիր շէյ։ վէ էկէր շու տավատա պիր իզֆալ օլունան վար իսէ օ տա պիզ իլ։

Պէյրիպ քի պու լագըրտըլար պաղը գուլագլարա աղըր կէլիպ։ պիզի տէ պունլարը տէմէմիզ ի-չին Բուսիա թէրաֆտարը զանն իտէճէքլէր. լաքին պիր զարպը մէսէլ վար քի, եալան իլէ կէչի-նէնլէրէ էն պէօյիւք թահգիր տօղրույու սէօյլէմէք տիր. պու զարպը մէսէլի թէրսինէ չէվիրաի-յիմիշտէ. պիզ տէ հէր թահգիրէ վէ հէր պիւհթանա տա հէտէֆ օլապիլիրիզ. պու գատար պիր չէյէ տէ թահամմիւլ իտիմէք լա-զըմ կէլմէսէ, քիմ տօղրու սէօյ-լէյէմէզ օլապիլիրտի պու ալէմոէ. իմտի հիչ պիր վագըթ Էվրօբա Բուսլարտան իզֆալ օլունտու տէ-յէմէ յիպ, հաթթա Բուսլարըն սէ-պէպինէ Էվրօբա իզֆալտան գուր-թուլտու տէյէպիլիրիզ։ Շիմտի Էվրօբանըն ադը պաշընա կէլտի ամմա պիր ազ կէճ. էկէր իպթի-տատա Էվրօբա զանֆլէթտէ պու-լունմայայրտը, պու գանկրէյ հաճէթ գալմազ իտի. իմտի չու թէսէլլիմիզ վար քի, Էվրօբա շիմ-տի օյանը, հէմ էյի օյանը. վէ փագատ շիմտի արթըգ Բուսիա իչիւն տախի կօրչագօֆ եէրինէ կօրչագօֆ, վէ Ինկաթիէֆ եէրի-նէ Ինկաթիէֆ գօյմազ, բէլ-գօլայ պիր շէյ օլմայաճագ սբր էկէր գապիլիպ տէ տէյիլ իսէ։

Լօրտ Պիգընֆիլտի ալգըչա-եանը, պէօյլէ պիր Ն'թիճէ պէքլէեօրլար գանկրէտէն քի, ին-շալահ սահիհէ չըգար իսէ, պի-զէ հէր զիանէմըզը գարաթապի-լիր, վէ օ վագթի պիզտէ լօրար միչարիէյէֆի Թայլէրան մագա-մընտա կէօրէպիլիրիզ, լաքին շիմ-տիլիք Թայլէրան մագամընտա օլան, կօրչագօֆուն տէյիլ խաս-մի՞, իլա միրէվվիճի էֆքեարը օլան Շուալօֆ տուր. պունուն ի-զէրինէ նագլ օլունան պիր ֆըգ-րայը տա գրսսաճըգ հիքայէ ի-տէրէք կէչէլիմ գօնթ Անտրասիյէ։

Ֆրանսըզ մուրախասլարը նէ՞ եարայօրլար, գանկրէտէ ույո-եօրլար մը, օյանը՞գ մը տըրլար, հիչ պիր խապէր եօղուտու։ Թէ-լէկրաֆ րիվայէթինէ պագբլըը ի-սէ, կէչէն կիւն Ֆրրանսըզըն ի-քինճի մուրախասը Լա Վալիէ, Բուսիա ասքէրինին ալթը մահ-տան զիեատէ Պուլղարիսթանտա տուրմամաը իչիւն գօնկրէյէ պիր Թէքլիֆ իտէր։

Արդասընտան Շուալօֆ գալ-գընկ, պիր չէյ սէօյլէր, վէ նէ սէօյլէրսէ սէօյլէր պիլմէյիգ ճիմ-լէնին իթթիֆագը իլէ Ֆէնարզ մուրախասը սէօզիւնիւ կէրի ա-լըը, վէ գօնկրէճէ պունուն իհ-ալընա պագբլաճաղընա սէօզ վէ-րիլիր, քի չիմտիյէտէք էլպէթտէ պագբլմըշ սբր տա պիթմիշ տիր տէ։

Իլթէ գօնկրէտէ Թայլէրան օլմագ պու տուր։

Կէլէլիմ գօնթ Անտրասիյէ։

Էվրօբա ասհապը բօլիթիգասըն-տան վէ էվլիայը ումուրունտան օրմայարագ, եալընըզ մավի վէ գըրմըզը եա սարը քիթապլար-տան վէ սայը մուհարրիրաթը ըհմիյէտէն, զաղէթալար մուպա-հասաթընտան գօնթ Անտրասի-նին բօլիթիգասընը աղնամագ գապիլսիզ իտի։ Զիւնքի Ավսթ-րիա բօլիթիգասընը հէտէֆի Հէրսէք վէ Պոսնա օլտուղու հալ-տէ, պունու Ավսթրիա, Ավսթ-րիատան պիլէ կիզլի Թուրմալը-յըը, վէ պու տա Ավսթրիանըն, Ավսթրօ—Մաճար օլտուղու իչիւն, եօղտա Ավսթրիա եալընըզ Ավսթ-րիա օլսա, պու թագայեիւտէ պէքիմ միւհթաճ օլունմազ ըը։

Տէվլէթը Ալիէյէ պու գատար ալէնի ալագա՝ կէօսթէրէն Մա-ճարլարա նէ օլտու տա չիմտի Ավսթրիանըն Պոսնայա ասքէր խա-խալինէ բաղը օլապիլտիկը, իլ-թէ գօնթ Անտրասինին ուսթալը-ղը պունտա կէօրիլտիւ. Մաճար-լարա նէ տէտի տէ իսկեաթ իթ-տի քի, սէս չըգարմասընլար, էլ-պէթ պիր կիւն օրթայա չըգա-ճագ սբր. պիզ տավրանմասագ. Գարատաղ վէ Սբրպ պիրլէշիպ տէ Պոսնայը էլտէ իտէրլերսէ Ավսթ-րօ—Մաճարա տահա ֆէնա օլուր վէ հուատուտիմիզտէ օլան Սլավլար պիզէ զալէպէ իտէր, եախսա տա-խիլիմիզտէ օլան միլիոնլար իլէ Սլավլար տա օնլար իլէ պիրլէ-շիպ։ Մաճարը տա Ավսթրիայը տա պաթբրբրլար. իմտի պիզ օն-լարտան էվվէլ տավրանալըմ քի, օնլարըն էօնիւնէ պիր սէտը մումանաթ չէքինճէյէտէք, պու իքի գիլայէթի մուհաֆազա իտէ-լիմ, վէ Սլավ թէհլիքէսի պէր թէրաֆ օլտուգտան սօզրա, մաս-րաֆըմըզը ալբդ տա պունլարը երինէ Համանլըյա թէրք իտէլիմ տէյէրէք մի։ Մաճարլար իսկեաթ իթտի նէ տէտի նէ օլտու իսէ, եագընտա աղնաշըլըը զանն իտէ-րիզ։

Ց. ՎԱՐԴԱՆ

(Տէվ-դ)

ՀԻՆՏԻՍԹԱՆՏԱ ՄՈՒԶԻՐԻՐ ՀԱՑՎԱՆԼԱՐ

Հինտիսթանտա 1875տէ 20.800 վէ 1876 տա 19.273 ատէմ մու-զիրը հայվանլարտան թէլէֆ օ-լունտու։ Ռիվայէթէ նազարէն, պիր թէք տիշի պէպը 127 քիշի թէլէֆ էտիպ, պիրը՞ եօլտան կէչիպ կիտէնի պիր հաֆթա մէն էթտի։ Տիկէր պիր պէպը 50 ատէմ թէ-լէֆ էթտի, վէ 13 բարէ քէօյ է-հալիսինի քէօյլէրինի թէրք էթ-մէյէ մէճպուր էյլէտի։ Ռէպպալիք եալընըզ զէհիրի երլանլարը ը-սբրմասընտան 1.200 ատէմ թէ-լէֆ օլտու։ Ինսան զայաթընտան մատա պալատէ մէղիւր իքի սէնէ զարֆընտա երրթբճը հայ-վանլարտան վէ զէհիրի երլանլար-տան թէլէֆ օլունան հայվանաթըն մըզտարը 101.635է պալիղ օլ-մուշ տուր։

Հինտիսթանըն Ինկիլիզ հիւ-րիւմէթի թարաֆընտան երրթբ-ճը հայվանաթ թէլէֆ էտէնլէրէ վերկէն միւքեաֆաթ 1875 սէնէ-սինտէ 10.465 լիրայա, վէ 1876 տա 10.865 լիրայա պալիղ օլտու։ Պու մէպալլ երրթբճը հայվանա-ըընն իրտա էթտիքլէրի զարար զի-յանընն ճէսատէթինէ նիսպէթէն բէք ճիւզի տիր։ Ինկիլիզ հիւքիւ-մէթինին պիր Հինտլինին էօմրիւ-նէ նէ գըյմէթ պիշտիյինի պիլմէ-յիզ։ լաքին մէղքիր իքի սէնէ զարֆընտա երրթբճը հայվանաթ թէլէֆ էտէնլէրէ վերիլէն միւ-քեաֆաթընն եէքիւնիւ երրթբճը հայվանլարտան թէլէֆ օլունան-լարընն սայբը իլէ թագսիմ օլուն-տուղու հալտէ ատէմ պաշընա ի-քի պուչ գ մէճիտիյէտէն ապա-ճըգ զիյատէ տիր։ Պու մէպլաղ ինանիյէթի վէ խայրխահլըղը իլէ իֆթիխար էտէն պիր միլէթ իչիւն պէօյիւք պիր շէյ տէյիլ տիր։ Է-յէր ինսան թէլէֆ էթմէյէ մախ-սուս օլան ալաթընն իքմալի խու-սուսունտա էտիլէն սայ ու զայ-րէթ գատար երրթբճը հայվանա-թընն տէֆի իչիւն տախի սայ ու զայրէթ օլունտա իսի, շիւպհէսիզ ազ վագթ զարֆընտա Հինտիս-թանտա երրթբճը հայվանլար մահվ օլուրլար ըը։

Տէղ զաղէթասը, Տույունու Օսմանիյէնէ տայիր գանկրէ ա-զալարընա թագսիմ օլունան շու մուհիմ լայհայը տէրճ իտէյօր.

Տէվլէթը Ալիէնին 1875–1876 սէնէսի իչիւն Պանգը Օսմանի մէ-մուրլարը տախիլ օլտուղու հալ-տէ, թէշէքքիւլ իթմիշ օլան գօ-միսիոն թարաֆընտան թանզիմ օ-լունան պիւտճէտէ, վարիտաթ 575 միլիոն ֆրանգ եանի 23 միլ-եօն ինկիլիզ լիրասընա պալիղ օլ-տուղու վէ Տուեունու ումումիէթ տախիլ օլարագ մէսարիֆաթ տա-խի իչպու մըգտարտա պուլուն-տուղու կէօսթէրիլմիշ իտի։

Անճագ 1875 սէնէսի թէմմու-զունտա, եանի սէնէի մալիէէնին կնճի այրնտա հէրսէքտէ զուհու-րա կէլէն իսթիքլալ իւղերինէ, պիւտճէ միւվազէնէսի պիթթապ պօղուլուպ, մա մաֆիյհ պու սէ-նէ զարֆընտա կէրէք վերկի վէ կէրէք բուսումաթ օլարագ մէ-մալիքի շահանէ էեալաթը մուսա-թէլիֆէսինտէն թահսիլ օլունան մէպալիղ։ 400 միլիոն ֆրանգ-տան աշաղը օլմամըշ տըր։

1876–1877 սէնէսի վարիտա-թը տախի 340 միլեօն ֆրանգա պալիղ օլմուշտու։

Էլհասըլ, 1877 սէնէսի մար-թընտան 1878 սէնէսի մարթընա գատար թահսիլ օլունան վարի-տաթ 300 միլիոն ֆրանգտան ա-շաղը գալմամըշ սբր քի, Բուսիա տէվլէթի իլէ օլան մուհարէպէնին 1877 նիսանընտա պաշլատըղընա նազարէն, պու մէպլաղըն շայա-նը էհէմմիյէթ ատա օլունաճաղը տէրքեար սբր։

Ճիւմէնին մալիմիւ օլտուղու իւզրէ մէմալիքի Շահանէտէ թահ-սիլի վարիտաթ ուսուլուճմէրիեէ-սի սէպէպիյէ, թահսիլ օլունան մէպալիղին անճագ նըսֆը խազի-նէյէ կիրտիեի տէրբիչի նազար օլունուր իսէ, սալիֆ իւլ պէեան մէպալիղ, տէվլէթը Ալիէնին մա-լիեէճէ օյան գուվվէի հայաթիյէ-սինի կէրէեի կիպի խսպաթ իտէր։

Շու հալէ նազարէն, տէվլէթի Ալիէէտէ ուսուլու իտարէեի մա-լիեէ աղըճըզ թանզիմ ու խլահ օլունուր իսէ, սէրվէթ վէ մէնա-պիի տէրքեար օյան էյալաթը Շա-հանէնին հաթթա չիմտիքի հա-լինտէ պիլէ խազինէի ճէլիլէնին պիլ ճիւմլէ թէահհիւտաթը տա-խիլիեէ վէ խարիճիեէսինէ թէգա-պիւլ իտէճէք տէրէճէտէ վարի-տաթը մուգթազիեէի հասըլ ի-տէճէքլէրի պիհագգ զանն ու ի-թիգատ օլունապիլիր։

Իլթէ տէվլէթի Ալիէնին ահ-վալը մալիեէսի պու մէրքէզտէ օլտուղու ճիհէթլէ, Գօնկրէնին պու պապտէքի վէզիֆէի չիմտի-տէն մուայյէն տիր։

Տուէլի մուազզամ մէսէլէի չարգիեէէի թէսվիեէ իթտիքլէրի սբրատա հիքիմէթի Օսմանիեէ ալաճագլըլարընն մէնաֆիինին կէրէյի կիպի նազարը իթինա վէ միւթալաայա ալընմամասընը թէճ-վիզ իտէմէեէճէքլէրի, վէ պապա-տա կէօսթէրիլէն եէքիւնէր իսէ, մէնաֆիի մէղքիւրեեի միւնասիպի վէճհլէ սուհուլէթլէ թէրվիճ իտէ-

---

ՇԱՐԳ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

ԹԷՔՐԱՐ ՐՈՒՄԷԼԻ ՃԻՀԷԹԻ

Բլէվնանըն իքինճի մուհարէպէսի

(287 նումէրօտան տէվամ)

Կրանտիւք Նիգօլա, պու իլք Բլէվնա պօզկունունուն խապէրի-նի ալտրգտա, կուրգօնուն է-տիրնէյէ տօղրու պիլա մումանա-թի իլէրիլէմէքտէ օլուուղունտան խապէրտար օլարագ, պէօյիւք սէվինճ իչինտէ իտի, լաքին Բը-լէվնատաքի պօզկունուն խապէ-րինի ալտրգտա հիտտէթ իւ զա-զապընը մէքա իտէմէտի, չիւնքի Բուսիա ասքէրի ատէթա տէգգէ կէթիրիլմիշ իտի, լաքին էօյլէ պիրի տէգգ քի Օսմանլը յա չէրէֆ վէ Բուսլարա մուճիպի մահ ուպիյէթ օլաճագտը։

Կրանտիւգ Նիգօլա, ֆէնընը հարպ գայտէսինտէն զիատէ ախ-ղը ինթիգամ հըրսընա բայէթ ի-տիւպ, սէրիան կիտիպ թէքբար Բլէվնայը վուրմալարընը էմր իթ-տի։ Բլէվնայը՝ վուրմագ իսէ չիմ-տի էվվէլքինտէն զիատէ կիւճ օ-լաճագտը, չիւնքի Օսման բաշա պիր տագիգ՝ պօշ տուրմայըպ, վէ քէնտիսի պաշլարընտա օլա-բագ ասքէրի կէճէ կիւնտիւզ չա-լըշըրբպ, Բլէվնայը միւմթէնի իլ հուսուլ պիր գալէ չէքլինէ վագ իթմիշ իտի։

Տիկէր թէրաֆտան Բուսլա ճէ-նէրալլարընտան տա քիմի Ալա-ման վէ քիմի Սլավ ճինսինտէն օ-լուպ, օլ վէճհ իլէ պիրիպիրլէրի-նէ օյան զըտիյէթտէն մատա, Բլէվնանըն իւղերինէ էօյլէ չար չապուգ հիւճիւմ օլունմազ օ-տուղունու տա պիլմէզ տէյիլլէր իտի, լաքին էմր պէօյլէ իտի, վէ էմրէ մուխալիֆ պիր հարէքէթ իթմէք տէ գապիլ տէյիլ իտի, խուսուսի իլէ ամիր տէ պիր կրան տիւգ օլտուղու հալտէ։

Իմտի, թէմմուզ (յուլիս) օ-թուզունտա Բլէվնա իւղերինէ պիր իքինճի հիւճիւմ տահտ գարար վերիլտի իսէ տէ, հավա միւսա-յիտ օլմատըղընտան, հարպ մու-ամէլաթընը պիր գաչ սաաթ կէ-ճիքտիրմէք լազըմ կէլտի։

Սաաթ սապահըն ալաֆրանկա սէքիզ պուչուղունտա իլք էվվէլ թօբ աթէչինէ պաչայանլար Օս-մանլը ասքէրի օլտու, Բուսլար տա ճէվապ վերտիլէր, ֆագաթ հավա բուս վէ տիման ալուպ նըշան ամմագ գապիլ օլամատը-ղընտան բասթ կէլէ պիր աթէշ իտի պու։ Սաաթ տօգուզտա Օս-մանլըլարըն պէօյիւք թապիասը կէօզէ կէօրինիւր օլուպ, պիր գաչ թապուր ասքէր վէ թօբ տահա օ թէրաֆա թային օլուն-տու, ֆագաթ մէվգի տէրէլի թէբէլի օլտուղունան, գըրդ թօբտան զիյատէ վագ իթմէք գա-պիլ օլամատը։

Սաաթ սապահըն սէքիզ պու-չուղունտան ագշամըն սաաթ ի-քի վէ տագիգէ գըրգա գատար ալթը սաաթտան զիյատէ պիր միւտտէթ պու թօբ մուհարէպէ-սինէ տէվամ՝ օլունտու, գօման-տա խտէն ճէնէրալ բրէնս Շա-գօվսգոյի վէ, պաշ գօմանտան ճէնէրալ Դրիւտներ իտի պու։ Քինճի Բլէվնա մուհարէպէսինտէ տէ կէրէք Բուսիա պաշ գօման-տանը ճէնէրալ Դրիւտներ վէ կէ-րէք իքինճիսի ճէնէրալ Շագօվ-քի վէ կէրէք սայբրլարը պէօյիւք խաթալարտա պուլունտուլար։

Բլէվնանըն իսթիհքամաթընա եանի իլք մուհարէպէտէն սօղրա Օսման բաշանըն իլավէ իսթիյի եէնի թապիալարա, մէթերիսլէ-րէ վէ խուսուսի իլէ Օսման բա-շանըն մէվճուտու մայէթի վէ խուսուսի իլէ եէտէք վէ իհթի-յաթտա օլան ասքէրինին մըգտա-ըընա լայըգլը պիր մալիմաթլա-ըը եօղուտու։ Տէօրթ սաաթ ու-զագլարտան պաչատըլար Բլէվ-նայա եագքն քէօյլէրի պիրէր պի-ըէր ալմայա վէ էքսէրիա թօբ մուհարէպէսի իլէ, ֆագաթ հէր եէրտէ Օսմանլընընն հէմ թօբու վէ հէմ ասքէրի Բուսլարտան զի-յատէ իտի։ պաչը պօզուգ վէ Զէրքէս սիվարիլէրին հասըլ իթ-տիյի խասարաթտա եինէ պաչգա-Օսմանլըլարըն պու իքինճի Բը-լէվնա մուհաֆազասընտա կէօս-թէրտիքլէրի զայրէթ վէ չէճա-աթ Ռումէլի սէֆէրինտէ կէօս-թէրտիքլէրի մէրտլիյին էն սոն տէրէճէսի տիր տէյի թարիխլէր-տէ եազըլը աբը։

Բուսլարըն չէճաաթը տա պուն-լարտան աշաղը գալմատըչ իքի թէրաֆտան տա պէօյլէ հարիգ իւ ատէ չէճաաթ վէ ճէոարէթ կէօսթէրիլմէսինէ միւվէրրիխլէր չու սէպէպի պէյան իտէրլեր։

Իլք Բլէվնա մուհարէպէսինտէն սօղրա Օսմանլը ասքէրինին Բուս եարալլարընա իթտիքլէրի գը-յազլըգլար պիւթիւն Բուս ասքէ-րինէ մալիմ իտի, չիւնքի եալան կէրչէք, պունլարտան հէր հալ-տէ մուպալաա իլէ պահս իտէն-լէր եինէ Բուսիա կազէթալարը վէ Բուսիա լաբօրթօլարը իտի, իմտի Բուս ասքէրի էյի պիլտի-յինտէն քի Օսմանլը ասքէրի է-լինէ տիւշիւքլէրի կիպի քէն-տիլէրինէ աման եօգ տուր, հէր պիրի պիրէր հըզըբ քէսիլտիէր. Օսմանլը ասքէրի տէ քէնտի իթ-տիքլէրինի պիլիպ Բուսլարըն է-լինէ տիւշիւքտէ պաչարընա նէ կէլէճէյինի օնլար տա հիսս ի-տիւպ օնլարըն տա հէր պիրի պի-ըէր ասան քէսիլտի, չէյլէ քի եարա մարա կէօզէրինէ կէօրիւ-մէյէրէք իքի թէրաֆ ասքէրի տէ եա ճէսէտլէրինի մէյտանը մուհարէպէտէ պըրագմագ, եա սաղ գալըպ կէրի տէօնմէք էֆ-քեարընտա իտիլէր. պունուն ի-քիսի օրթասը եօղուտու։

(Տէվ-դ.)

ճէք տէրէճէտէ օլտուղու տէր-քեար տրը։

Պու Գօնկրէ միւզաքէրաթընան հասըլ օլաճագ հալլ ու թէս-վիյէ նէ օլուբ իսէ օլսուն, էլեէվմ Տէվլէթի Ալիեէեի Թէրքիպ իտէն էեալաթ մահվ օլամայըպ, վէ պունլար իսթէր մուսթարիեէթի իտարէ թահթընա ալընսըն վէ իս-թէր իսէ սայբը հէմհուտուտ հիւ-քիմէթլէրէ իլհագ գելընսըն, մէ-նապի վարիտաթը թէնագուս ի-տէմէյիպ, պիլ աքս թէզայիւտ տախի իտէճէյի զանն օլունապի-լիր։

Պու հալտէ, Գօնկրէտէ թային օլունմագ իւզրէ, պու էեալաթ-տան շիմա՛քի վէրկիւրի նիսպէ-թինէ սէնէվի պիր մէպլաղ ալը-նարագ պիր Պանգայա թէվտիու թէսլիմ օլունմասընա, վէ պու Պանգանընն էրորա գօմիսէրլէրի-նին թահթը թէֆթիշ վէ նէզա-րէթինտէ օլարագ, Գօնկրէնին վաղ իտէճէյի էսաս իւզրինէ, հիւ-քիմէթի Օսմանիյէնին ալա-ճագուլարը պէյնինտէ թագսիմ ու թէվզի իթմէսինէ գարար վէ-րիլիր իսէ, մուվաֆրգը մասլա-հաթ օլմա՞զ մը։

Իմտի, մէմալիքի Շահանէտէ սայիշ պիր քէրրէ թէգարրուր իթտիյի հալտէ, վարիտաթը տէվ-լէթի 1875–1876 սէնէսի վարի-տաթը օլան 400 միլեօն ֆրանգ ֆարզ իտէրէք, — բի պունտա միւպալաղա եօգ տուր, — պու մէպլաղտան 150 միլեօնուն սա-ֆիֆ իւզ դիբը շէրայիթլէ, տու-եունու ումմումիեէեէ թախսիս օ-լունմասընա Գօնկրէ գարար վէ-րէպիլիր։

Մէմալիքի շահանէնին ահվալը մալիեէսի բսլահ օլտուգճա թէ-զայիւտ իտէպիլէճէք օլան իշպու մէպլաղ, սալթանաթը սէնիեէնին ալաճագլարընը շիմտիլիք խօշ-նուտ իտէճէք տէրէճէտէ քեֆի օլուպ, ֆազլա գալան վարիտաթ-տան, Գօնկրէնին Ռուսիաեա ի-թասընը միւնասիպ կէօրէճէի թազմինաթը հարպիեէեէ հասր օլունմագ իւզրէ պիր սէրմայէ թէշքիլ օլունապիլիր։

Ցէվլէթի Ալիյէ տույունաթը-նընն թէվհիտի վէ ռէսէլմալընընն թէսվիյէսի իշին թէշքիլ օլունա-ճագ սէրմայէնին նէ սուրէթտէ օլաճաղընա կէլինճէ, Գօնկրէ թա-րաֆընտան թային գելընան մա-լիյէ գօմիսիօնու, ֆրանսա մալի-յէ նազիրը Մ. Լէօն Սէյին ֆը-բանսատա թիմուր եօլլարընընն իշ-թիրասը վէ եէնիտէն ինչասը ի-շին լազըմ օլան մէպալիղի թէ-տարիք վէ իսթիհսալ զըմմընտա իթթիֆազ իյլէտիյի ուսուլտան, եանի եիւզտէ 3 ռէսէլմալ իլէ թէսվիյէէ տույուն ուսուլունտան իսթիֆատէ իյլէյէպիլիր։

Շու թէրթիպին շիմտիքի հալ-տէ իքի նէվ մուհասսէնաթը օ-լուպ, եէնիտէն էյլէ թահվիլաթ իխրաճընա միւսաէտէ իտէճէք տիր քի, պիր թարաֆտան պու եէնի թահվիլաթլա թէսվիյէ օլու-նաճագ տույունուն նէվ վէ մէն-շընա կէօրէ մըգտարը թային օ-լունաճագ մուայեէն պիր ֆայիզի համիլ պուլունաճագ տրը, վէ տի-կէր ճիհէթտէն տախի, էյալա-թը շահանէնին թէշքիլաթը ճէ-տիտէսի հէր նէ օլուր իսէ օլսուն, մէմալիքի մէզքիւրէնին վարիտա-թընտա կէօրիունէճէք թէրագգը վէ թէզահիւտիւ նիսպէթինտէ օ-լարագ ռէսէլմալ թէէտիյէսինէ թախսիս օլունաճագ մէպալիղին տէրէճէ պէ տէրէճէ թէզայիւտի-նի միւթէզամմին օլաճագ տրը։

—

Էրզրումտան հապիրան 14 թա-ռիխէ կելընամ Մոսգուա զազէ-թասընա պէր վէհհի աթի եազը-յօր։

Էրզրում Բուս սրտուսու գօ-մանտանլըղընա թային գելընան ժէնէրալ Լազարէֆ տիւնքի կիւն Էրզրումա վասլ օլտու, վէ ահա-լի թարաֆընտան չաշալը պիր սուրէթտէ գասպուլ օլունտու։ Պու շէճաաթլու ժէնէրալըն էր-մէնիսթան բայիթախթընա միւ-վասէլէթի, վիլայէթին խրիսթիան ահալիսինի խայ ըճա թէշվիգ էյ-լէտի, չիւնքի ժէնէրալ Լազարէֆ տէյիլ եալընըզ Գավգասիատա, իլլա պիթիւն Էրմէնիսթանտա տախի պէօյիւք պիր նամ գազան-մըշ տրը։

Էրզրումահալիսինին պէօյիւք գըսմը, վէ էզճիւմիէ, ժէնէրալը Լազարէֆին միլլէթտաշլարը պու-լունան Էրմէնիլեր, շէհրտէն 10 վերսթ մէսաֆէյէ գատար քէն-տ սինէ գարշը կիթիտիլեր վէ շէհ-րէ տէկին միւմիլէյհ ժէնէրալա մէսէրրէթ սէտալէրի իլէ բէֆա-գաթ իյլէտիլէր։

Գատընլար տախի, իլք տէֆա օլմագ իւզրէ պու ալէնի ղէյնէթէ իշթիրաք իյլէտիլէր։ Հավանընա աշԷՎԼԸՂ վէ գատընլարընն սիւս-լիւ էլպիսէլերի, պու մէնզարէի տահա զիատէ թէզեին իյլէմէք-տէ իտի։

Ժէնէրալ Լազարէֆ պու կիւն օրտուկեահը մուայնէ իյլէտի։ Ժէնէրալը միւմիլէյհին հէր պիր ալայա խիթապէն իրատ իյլէտի-յի շէտիտ վէ միւէսսիր քէլամէր ասքէր էր թարաֆընտան խահիշ-լի ալգըշարլա թէլագգը օլուն-տու։»։

—

Սթանտարտ զազէթասընըն թրապուզօնտան ալտըղը պիր մէքթուպա կէօրէ, Էրզրում Բուսլար թարաֆընտան զասլթ օլունալը, Իրան թարիգի քէսիլ-միշ օլտուզունտան, թրապուզօն-տա Իրանը վէ սայիր թիւճճար-լար իշսիզ գալմըշլար տրը։ Թրա-պուզօնտան Էրզրումա պիր թէ-լէկրաֆ 4 սաաթտա միւրուտ իթ-մէքտէ տիր։ Էրզրումտան թրա-պուզօնա թէլէկրաֆլար, բօսթա-տան տահա սօնրա կէլիյօր։ պա-ղը թիւճար ատէմլէրի, ալտըգ-լարը էմրի՝ իբրա իթմէք իւզրէ Բօթի թարիգէյէ Իրանա մալ կէօնտէրմէյէ թէշէպպիւս իթ-տիքլէրինտէ։ Ռուսիա կէօմրիւ-յիւ։ Իրանա կիտէճէք էմթաա իշին թէէմինաթ ագչէսի իսթէ-յօր իմիշ։ Հաթթա Բօթի կէօմ-րիւյիւնտէ Իրանա կիտէճէք 2,400 լիրալըգ մալ իշին 4.000 ֆրանսըզ ալթունու թէէմինաթ ագչէսի տէբօզիթօ իտիլմէսի թալէպ օ-լունմուշ տուր։ Պինաէն ալէյհ Ինկիլթէրրանընն Իրան իլէ թիճա-րէթի գաթ օլունմուշ տուր։

— Ռուսիա հիւքիւմէթի Պուլ-գարիսթանտա թէքեալիֆի մալի-յէ իշին պիր գայիտէի ճէտիտէ վազ իտուպ, իբէք վէ աղնամ ռուսումունու պէր վէճհի բէշին իսթիֆա վէ աշարը իլզամ իյլէ-միշ, վէ մամուլաթը տախիլիյէյի թէշվիգէն վէ էբօթէ-ն աէնիլէն գայիտէի համիյէյէ թէվֆիգէն պիր կէօմրիւք թարիֆասը տախի եաբմըշ տրը։

— Իբլիգխանէ խասթէխանէ-սինտէ պուլունան պիլճիւմէ մէճ-ռուհին վէ խասթէկեանա էլլիչէր ղուրուշ աթիյէի շահանէ իհսան պույուրուլմուշ տուր։

— Ալէմանեանընն գահիրէ պաշ-գօնսօլոսու Մ. Թավէլա, Մըրրա միւթէալիք իշլէրէ մալիւմաթը թամամէսի օլտուզունտան, գօնկ-ըէնին խիթամընա տէկին Պէրլին-ատէ գալմագ իւզրէ, հիւքիւմէթի թարաֆընտան Պէրլինէ ճէլպ օ-լունմուշ տուր։

—Թունուստա պուլունան Եու-նան գօնսօլոսունուն գաթլ օլուն-տուզունա տայիր պիր չայեա չըգմիշ իտի իսէ տէ։ Ամինա զազէթալարընտա օգունտուզու-նա կէօրէ Թունուստա Եունան գօնսօլոսու օլմատըղընտան, իշպու հավատիսին ասլը եօգ տուր։

— Պու կիւնլէրտէ Բարիստէ շիտտէթլի եաղմուրլար եաղըպ, Սէրկինին պաղը չէյլէրինէ իրասը խասաբ իթտիյի, Ֆրանսա զազէ-թալարընտա կէօրիւլմիւշ տիր։

— Գօնիատա պիր թէմել էշիլ-մէքտէ իքէն, Սուլթան Մուս-թաֆա խանը էվվէլին թուզրասը իլէ մաթպու օլան 200 ատէտ ալթուն պիր մուշամմա իշինտէ սարըլմըշ օլարագ ամէյէ մարիֆէ-թիյէ պուլունմուշ տուր։ Պու ագճէ շիմտի՞քէք նատիր տիր։

—

Դումգաբուտա վագը միլլէթի-միզ Բաթրիգխանէսի տէֆթէր-տարը, Ֆ. Արիստակէս քահանայ ըէֆգագաթը յա բազար էրթէսի կիւնիւ Պաղը Զապթիյէ հապ-խանէսընէ կիտէրէք, մահպուս-լար իշիւն Տէրսաատէթ քիլիսէ-էրինտէ թօքանըլմըշ օլան 1.600 ղուրուշու 40 գատար մահպուս էրմէնիլէրէ թէվզի իթմիշլէր տիր։ Պու ագճէ հէր սէնէ Զատիկ էս-նասընտա տաղըտըլըր իքէն, պու սէնէ քիլիսէլէրտէն կէճ կէլմէսի սէպէպլիյէ շիմտիյէ տէկին թէէ-խիր օլունմուշ իտի։

ՀՐԱՒԷՐ

ՍՈՒ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՍ

Ազգային ժողովը նիստ ունի յառաջիկայ ուրբաթ յունիս 23 ի գումգաբու Մայր եկեղեցի։

Ատեանը պիտի բացուի ճիշդ ժամը 6ին և գոցուի 10ին։

Հրաւիրեալ են երեսփոխան էֆէնտիները՝ իրենց ազգասիրա-կան պարտականութիւնը կատա-րելու փութալ։

ՆԵՐՍԷՍ ՊԱՏՐԻԱՐՔ
Կ. ՊՕԼՍՈՅ

1878 յունիս 19

ՕՐԱԿԱՐԳ

Հրաժարական վարչական կրօն. և քաղ. երկու ժողովոց։

Հ. Ս. ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ՂԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

21 Յունիս

Էահ ում. ագչ. գաք.		17-4
Պու օապահ 12 յունիս աչ.		16-34
Իսթիդ. 65 (Մութօն)	6 % ֆ.	92-
» 65 »	6 % ֆ	92-
» 69 (Բինար)	6	82-50
» 72(Պօնտիս Թրէզօր)	Լ.	28-50
» 73	6 % ֆ	81-
Բուսէլի ղըմէնտրֆէր	3 %	53-

—

ԱԴԶԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմ. լիրաը 100 ղրշ.տան	Ղրշ. Փր.
Գվեազ մէճիտիյէ ֆարզը	106- 5
Մէթալիք »	120-
Պագըր »	172-
Գայմէ »	290-20
Ինկիլիզ լիրաը	109-
Ֆրանսըզ ալթունու	87- 3
Բօլ	89-15
Գերմանց ալթունու	51-10

ԻԼԱՆԱԹ

ԱԼԹԸՆՃԸ ՏՈՑԻՐԷ

Ղալաթատա Լիսրղանճըլար ճատ-ալսինտէ սկզէվաթճը տիւքքեա-նը իսթթիսալինտէ թէսվիյէյի թա-րիգտէն միւթէպագը տօգուզ զը-բա օն եէտի բարմագ տայիրէ մալի արսա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, չէհրը հալը բումինին եիրմի իքինճի բէնճէնպիհ կիւնիւ սաաթ եէտիտէ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, իսթէք իտէն զէվա-թըն եէվմը մէզքիւրտէ Ալթընճը տայիրէ մուհասէպէսինէ միւրա-ճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

(Քէզա)

Պէյօղլունտա Կիւլ Պաղա սո-գաղընտա թէսվիյէյի թարիգ-տէն միւթէպագը իքի եիւզ զը-բա տայիրէ մալի օլան արսա թա-լիպի էօհտէսինտէ պուլունուպ, չէհրը հալը բումինին եիրմի իք-քինճի բէնճէնպիհ կիւնիւ սաաթ եէտիտէ գարարը գաթիսի վէրի-լէճէկինտէն, իսթէք իտէն զէվա-թըն եէվմը մէզքիւրտէ Ալթընճը տայիրէ մուհասէպէսինէ միւրա-ճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

ՏՕՔԹՕՐ ՁԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻ

Տօքթօրը միւմիլէյհ Բարիզ վէ Պէլ-ճիգա թըպպիյէ մէքթէպլէրինտէ կէօ-րէք տօքթօրլուգ տիրլօմասընը ախղ իթտիքտէն ասնրա, կէրէք միւտտէթի թահսիլիյէսինտէ (սիֆիլիզ) եանի ֆը-րէնկի վէ պէլ սօղուգլուղու վէ ու-մումի ալաթը թէնասիւլիյէյէ տայիր (Ցննգական գործարաններու վերա-բերեալ) խասթէլէրէ մախսուսա սայ իթմիշ վէ էմէք վէրմիշ օլտուզուն-տան, պու նէվի խասթէլիքլէրէ միւ-չար օլանլարընն թէսաավիսի իշիւն հէր կիւն սաաթ 4 էն 10ա գատար Պաղ-չէ գարուսունտա Համիտիյէ թիրպէ-սի սրրասընտա 32 նումէրօլու Ռի-նապեան Վիչէն աղանընն Իրի գաբու-լու թապիր օլունան էճզախանէսինտէ, վէ հէր բազար կիւնլէր Պէյօղլունտա Թարլապաշը ճատտէսինտէ 117 նու-մէրօլու քէնտի խանէսինտէ խասթէ-լէր գապուլ իտէր։ 15—2

ՏՕԳԹԷՕՐ ՄԱՐՔԻ

Վիէննա մէքթէպինտէ տիբլօմա ալ-ժընը վէ պունճա ռէնդէրտէն պէրու կէրէք էվրօբա վէ կէրէք Թիւրքիա խասթախանէլէրինտէ քէսպը չէօհրէթ իյլէմիշ օլան Տօքթէօր Մարքի պու-տէֆա Պէշիքթաշ վաքօր իսկէլէսի գարշըսընտա 90 նումէրօլու Մաճար էճզախանէսինտէ բազար կիւնլէրին-տէն մատա հէր կիւն սաաթ իւշտէն ալթրյա գատար կէլէն ֆաքիր խաս-թալէրի խայրէթ պագճաղը կիպի, սայբը վագթլար տախի քէնտի խա-նէսինտէ խասթէկեան իշիւն վիշիթա գապուլ իտճէք տիր։

Միւմիլէյհ Տօգթէօր էպէլիք վէ ճէրահլըգտա մէհարէթը՝ ֆէվգէլատէ-սի օլուպ ումում խասթալըգլարը վէ ֆրէնկի վէ պունտան գալմա եէլլէրի վէ կէօզ վէ գուլագ վէ տէրի խաս-թալըգլարընը վէ բահիմ ուֆու-նէթի վէ սինիր զայիֆլիյի իլէ պէլ սօղուգլուղունու տախի քէնտի իճատ իթմիշ օլտուղու պիր նէվ ա-լաթլէ օն տէֆթատ էյի խաէճէյինի իլան իտէր։ Տէֆթա՛սաաթ 7տէն էա գատար թապիպի միւմիլէյհին Ղա-լաթատա Դարաքէօյտէ Թրամվայ սթասիօնու գարշըսընտա Մ. Նիգօլա-քի Մալուսի էճզախանէսինտէ պու-լունաճաղը իլան օլունուր։

Սահիպի իմթիազ

Ընտրող Պազանան

ՄԱԹՈՒԱՑԸ Ե. ԴԱՎԻԹԵԱՆ

Պ Թանկօղատ Գիւրքեան խանը Ն 26

ԵԱՆԿԸԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE

INSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆԴ ՄԷՐՔԷՆԹԱՅԼ

Նամ Լօնտրա վէ Էտինպուրկ Եանկրն Սիկուրթա գումբանիաը

Ասըլ սէրմայէ	Ինկիլիզ լիրաը	,000,000
Էօտէնմիշ սէրմայէ	50,000	
Եանկրն շիւպէսինտէն հասըլ օլան իսթիյաթ ագճէսի	1,082,768	1,332,768
Եանկրն շիւպէսինտէն օլան հասըլաթը սէնէվիյէսի		916646

NORTHERN

ASSURANC COMPANY

ՆՕՐԹԸՐՆ

Նամ Լօնտրա Եանկրն վէ Էօմր Սիկուրթա գումբանիաը

Ասըլ սէրմայէ	Ինկիլիզ լիրաը	3,000,000
Էօտէնմիշ սէրմայէ	150,000	
Եանկրն վէ Էօմր շիւպէսինտէն հասըլ օլան իսթիյաթ	2,092,000	2,242,000
Եանկրն շիւպէսինտէն իրատը սէնէվիսի		403,000

Պալատէրի իքի սիղուրթա գումբանեանլարընն պիրտէն ճէն-թօսու պուլունուպ, եանկրն սիկուրթասը իշին, միւշթէրիլէրէ Ղէս-հիլաթը լավմէ իճրա օլունաճաղընն իլանընա միւսարաաթ վէ զիքր օլունան գումբանեալար տախիլի նիզամնամէլէրի մուճիպինէ, սի-կուրթա իթտիքլէրի էպնիյէլէրի պիլ իշթիրաք սիկուրթա իթմէք-տէ օլտուգլարընը վէ իճրա օլունան թէսհիլաթ սայէսինտէ բէք չօգ իշ եաբմագա իգթիսարլարը պուլունտուղունու պէեան վէ պէր վէճհի սապրգ, Պէյօղլու վէ Ղալաթա վէ Սթանպօլ վէ ճիվար շէ-հիր վէ քէօյլէրտէ, իսթէնիլէն էպնիյէնին սիղուրթասը իտիլէճէյի վէ ֆիյաթ վէ սայրրէ հագգընտա մալիմաթ ալմագ իսթէյլնլէ-րին Ղալաթատա բէնճէշնպէ բազարընա Կլավանի խանընտա 5 նու-մէրօլու մաղազայա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի լազըմ կէլտիյի իսթար օլունուր։

ԱՃԷՆԹ
Վ. Ռ. ՍՈՒԱՆ